

PROGRAM SKADEDYRKURS 24.-28. mars

Mandag – del 1

- 08.30 Velkommen og kursinformasjon
Heidi Lindstedt, Hdir
- 09.00 Forskrift om skadedyrbekjempelse
Arnulf Soleng, Hdir
- 09.30 Pause
- 09.45 Kjemikalieforskrifter
Erlend Spikkerud, Miljødirektoratet
- 10.30 Pause
- 10.45 Øvelse 1: Nabovarsel og etikett
Arnulf Soleng og Heidi Lindstedt, Hdir
- 11.30 Lunsj
- 12.30 Forskrifter om næringsmiddelhygiene
Jila Nami, Mattilsynet
- 13.00 Løse arbeidsoppgaver
- 13.35 Pause
- 13.40 Tilsynsmyndighet
Ann Kristin Ødegaard, Oslo kommune
- 14.05 Pause
- 14.20 Lover og forskrifter om felling / dyrevelferd
Arnulf Soleng, Hdir
- 15.05 Pause
- 15.15- Øvelse 2: Protokoll, lover og forskrifter
Arnulf Soleng og Heidi Lindstedt, Hdir
- 16.00

Tirsdag – del 1

- 08.30 Integriert skadedyrkontroll
Anders Aak, FHI
- 09.10 Pause
- 09.20 Forebygging mot skadedyr
Arnulf Soleng, Hdir
- 09.50 Pause
- 10.00 Øvelse 3: Veggedyrinspeksjon
Bjørn Arne Rukke og Anders Aak
- 11.00 Løse arbeidsoppgaver
- 11.30 Lunsj
- 12.30 Mekanisk bekjempelse av skadedyr
Anders Aak, FHI
- 13.15 Pause
- 13:25 Hvordan utnytte dyrenes sanser ved bekjempelse, *Anders Aak, FHI*
- 14.10 Pause
- 14.25 Øvelse 4: Forebygging og bekjempelse i økologisk bakeri, *Anders Aak og Arnulf Soleng*
- 15.10 Pause
- 15.20- Øvelse 5: Varmebehandling, *Bjørn A. Rukke og Heidi Lindstedt*
- 16.00

Onsdag – del 1

- 08.30 Insekticider – Toksikologi, *Bjørn Arne Rukke, FI*
- 09.30 Pause
- 09.45 Insekticider – Ulike typer og formuleringer
Bjørn Arne Rukke, FHI
- 10.20 Pause
- 10.30 Spredeutstyr og åtestasjoner for insekter
Anders Aak, FHI
- 11.30 Lunsj
- 12.30 Øvelse 6: Formuleringer og eksponering
Bjørn Arne Rukke og Anders Aak, FHI
- 13.30 Pause
- 13.40 Øvelse 7: Sprøyteteknikk og eksponering for flytende pesticid, *A. Soleng, Hdir*
- 13.55 Insekticider – Resistens, *Anders Aak, FHI*
- 14.25 Pause
- 14.35 Åtestasjoner for gnagere, *Arnulf Soleng, Hdir*
- 15.05 Pause
- 15.15- Rodenticider
Arnulf Soleng, Hdir
- 16.00

Torsdag – del 1 + 2

- 08.30 Regelverk om arbeidsmiljø og verneutstyr
Lena Blomdahl, Arbeidstilsynet
- 09.10 Pause
- 09.20 Øvelse 8: Risikovurdering og verneutstyr
Lena Blomdahl, Arbeidstilsynet og B.A. Rukke, FHI
- 09.55 Pause
- 10.00 Førstehjelp ved akutte forgiftninger
Elisabeth Lampe, Giftinformasjonen
- 10.30 Pause
- 10.45 Øvelse 9: Åtebekjempelse av insekter, *H.L., Hc*
- 11.30 Lunsj
- 12.30 Introduksjon til del 2, *Heidi Lindstedt, Hdir*
- 12.35 Innstilling av lupe, *B.A. Rukke, FHI*
- 12.45 Systematikk og biologi, *Mari Steinert, FHI*
- 13.50 Pause
- 14.00 Blodsugere, *Mari Steinert, FHI*
- 14.30 Pause
- 14.45 Tilfeldige gjester og sekundære skadedyr
Mari Steinert, FHI
- 15.15- Prøveeksamen del 1/ Løse arbeidsoppgaver
se på dyr i lupe (frivillig fra kl. 16.00)
- 18.00

Fredag – del 1 + 2

- 08.30 Gnagere (rotter, mus og vånd)
Arnulf Soleng, Hdir
- 10.45 Pause
- 11.00 Øvelse 10 og 11: Gnagerfeller og innlevering av protokoll, *A. Soleng, Hdir*
- 11.30 Lunsj
- 12:15 Fugler og mårdyr, *Arnulf Soleng, Hdir*
- 13.00 Pause
- 13.15- Byggteknikk og skadedyr
John Einar Thommesen, SINTEF Community
- 14.45

PROGRAM SKADEDYRKURS 31. mar.- 4. apr.

Mandag – del 2

- 08.30 Innføring i biller og møll
Bjørn Arne Rukke, FHI
- 08.50 Pause
- 08.55 Næringsmiddelskadedyr
Bjørn Arne Rukke, FHI
- 09:55 Pause
- 10.10 Treskadedyr
Mari Steinert, FHI
- 10.45 Se på dyr i lupe / løse arbeidsoppgaver
- 11.30 Lunsj
- 12.30 Tekstil- og museumskadedyr
Bjørn Arne Rukke, FHI
- 13.15 Pause
- 13.30 Se på dyr i lupe / løse arbeidsoppgaver
- 15.00 Øvelse 1: Biller, møll, blodsugere og diver:
skadedyr
Bjørn Arne Rukke og Marit Steinert, FHI
- 16.00-18.00 Selvstendig arbeid med oppgaver og
identifisering av skadedyr (frivillig)

Tirsdag – del 2

- 08.00 Selvstendig arbeid med oppgaver og
identifisering av skadedyr (frivillig)
- 08.30 Innføring i sosiale insekter
Anders Aak, FHI
- 08.45 Maur
Anders Aak, FHI
- 10.45 Pause
- 10.55 Stikkveps, bier og humler
Mari Steinert, FHI
- 11.30 Lunsj
- 12.30 Fluer
Anders Aak, FHI
- 13.15 Se på dyr i lupe / løse arbeidsoppgaver /
tilbakelevering protokoll fra øvelse 11
- 13.45 Informasjon om eksamen, *H. Lindstedt, Hdi*
- 14.00 Pause
- 14.15 Prøveeksamen i identifisering av skadedyr
- 15.15 Øvelse 2: Stikkeveps, bier, humler og mau
H. Lindstedt og A. Aak, FHI
- 16.00-18.00 Selvstendig arbeid med oppgaver og
identifisering av skadedyr (frivillig)

Onsdag – del 2

- 08.00 Selvstendig arbeid med oppgaver og
identifisering av skadedyr (frivillig)
- 08.30 Veggedyr
Bjørn Arne Rukke, FHI
- 09.30 Pause
- 09.45 Skjeggkre og sølvkre
Anders Aak, FHI
- 10.45 Pause
- 10.50 Se på dyr i lupe / løse arbeidsoppgaver
- 11.30 Lunsj
- 12.30 Kakerlakker
Arnulf Soleng, Hdir
- 13.15 Faraomaur
Anders Aak, FHI
- 13.30 Pause
- 13.45 Byggomfattende tiltak
B.A. Rukke og A. Aak, FHI
- 14.15 Øvelse 3: Bekjemping i boligkompleks
B.A. Rukke og A. Aak, FHI
- 15.00 Pause
- 15.15 Øvelse 4: Fluer, kakerlakker
A. Aak, FHI og A. Soleng, Hdir
- 16.00-18.00 Selvstendig arbeid med oppgaver og
identifisering av skadedyr (frivillig)

Torsdag – del 2

- 08.30 Eksamen i identifisering av skadedyr
- 09.15 Pause
- 09.30 Flaggermus og slanger
Arnulf Soleng, Hdir
- 10.00 Fobier og innbilte dyr
Arnulf Soleng, Hdir
- 10.30 Pause
- 10.45 Øvelse 5: Virveldyr, *A. Soleng, Hdir*
- 11.30 Lunsj
- 12.15 Øvelse 5: Virveldyr fortsettelse og
ekskrementer
- 13.00 Pause
- 13.15 Kahoot til del 1, *H. Lindstedt, Hdir*
- 13.45 Informasjon om praksis, *H. Lindstedt, Hdi*
- 14.00-15.00 Prøveeksamen teoretisk del 2 (gjøres i
kurssal eller hjemme (frivillig))

Fredag

- 08.30 Konteeksamen i identifisering av skadedyr
- 09.15 Pause
- 09.30 Eksamen teoretisk del 1 og del 2
- 11.30-12.30 Lunsj

